

Príprava Slovenskej republiky na rokovania o budúcich vzťahoch Európskej únie so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska

Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ ratifikovaná v Spojenom kráľovstve dňa 24.1.2020 a v EÚ dňa 30.1.2020, ktorá vstúpila do platnosti dňa 1.2.2020, zabezpečuje riadený odchod Spojeného kráľovstva z EÚ. V súlade s článkom 184 Dohody o vystúpení sa strany zaviazali, že vynaložia maximálne úsilie, aby urýchlili a v dobrej viere rokovali o dohodách a dojednaniach upravujúcich ich budúci vzťah. Samotná Dohoda o vystúpení neobsahuje dojednania a ustanovenia o budúcich vzťahoch medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, keďže tie je možné uzatvoriť až po vystúpení, t. j. so Spojeným kráľovstvom už ako treťou krajinou. Spolu s Dohodou o vystúpení bola zároveň prijatá Politická deklarácia o rámci budúcich vzťahov, ktorá sama o sebe nie je právne záväzným nástrojom, má však silný politický rozmer. Deklarácia stanovuje základ pre detailnejšie nastavenie vzájomnej spolupráce medzi EÚ a Spojenými kráľovstvom, pričom budúce partnerstvo popisuje ako úzke a rozsiahle. Cieľom bude pokryť viacero oblastí a politík, v ktorých strany spolupracujú už v súčasnosti. Zároveň je nevyhnutné zdôrazniť, že nový vzťah nebude v žiadnej z oblastí zodpovedať členstvu v EÚ, najmä nemôže byť totožný s plnohodnotnou participáciou Spojeného kráľovstva na vnútornom trhu EÚ ako majú členské štáty. Presný rozsah vzájomných vzťahov bude možné určiť až v priebehu rokovaní a bude do veľkej miery závisieť od priebehu samotných negociácií. Rokovania sa budú po obsahovej a formálnej stránke držať v intenciách usmernení Európskej rady z marca 2018 a negociačných smerníc Rady pre všeobecné záležitosti, ktorých schválenie sa predpokladá 25.2.2020. Cieľom je zabezpečiť, aby sa budúce vzťahy podarilo dojednať ku koncu prechodného obdobia, t.j. do konca roku 2020.

SR spolu s ostatnými členskými štátmi EÚ 27 plne podporuje včasné otvorenie rokovaní EÚ so Spojeným kráľovstvom o budúcich vzťahoch na základe schválených negociačných smerníc, ktoré budú tvoriť mandát pre hlavného vyjednávača Európskej komisie M. Barniera. Negociačný mandát o budúcich vzťahoch bude vychádzať z Politickej deklarácie a bude pripravovaný pri zachovaní rovnakého formátu a procesného postupu ako v prípade negociácií o vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ. Z pohľadu vlády SR to znamená, že zostane zachovaný formát Medzirezortnej pracovnej skupiny pre brexit na úrovni štátnych tajomníkov, ktorá zabezpečuje efektívnu koordináciu naprieč ministerstvami za prizvania ďalších subjektov vrátane sociálnych partnerov a mimovládneho sektora. Vzhľadom na extrémnu krátkosť času, bude dojednanie budúcich vzťahov veľmi náročná úloha. Bude potrebné vyriešiť nielen zložité formálno-procedurálne a horizontálne otázky, ale i obsahové záležitosti, pričom v tejto chvíli nie je možné odhadnúť výsledok ani pokiaľ ide o časový harmonogram, ani substantívne náležitosti.

SR bude počas negociácií klásť dôraz na vzájomný obchod - najmä automobilový, elektrotechnický, chemický a agropotravinársky sektor a vzhľadom na početnú slovenskú komunitu žijúcu v Spojenom kráľovstve aj na úpravu poskytovania zdravotnej starostlivosti, sociálneho zabezpečenia a pokrytie justičnej spolupráce v civilných a rodinných veciach. Osobitný dôraz bude kladený aj na spoluprácu v oblasti leteckej a cestnej dopravy. Cieľom SR bude tiež nastaviť intenzívnu spoluprácu v otázkach zahraničnej politiky, obrany a bezpečnosti, či už vnútornej alebo vonkajšej. Ďalšou prioritou negociácií bude ochrana záujmov slovenských exportérov, vrátane zachovania vysokých sociálnych a environmentálnych štandardov tak, aby to zodpovedalo rozsahu prístupu Spojeného kráľovstva na vnútorný trh EÚ.

Ciele a princípy vlády SR pri prípravných rokovaniach na úrovni EÚ:

- aktívne participovať na prípravnom procese dojednávania budúcich vzťahov EÚ so Spojeným kráľovstvom,
- monitorovať, priebežne analyzovať a chrániť záujmy SR, ktoré budú ovplyvnené a dotknuté nastavením budúcich vzťahov so Spojeným kráľovstvom, najmä v oblasti obchodných vzťahov a ochrany občanov,
- presadzovať, aby konečná podoba dohody, resp. dohôd budúcich vzťahov so Spojeným kráľovstvom bola prijateľná, vyvážená a prospešná pre obe strany,
- vyhýbať sa disparitným a asymetrickým riešeniam, práva musia korešpondovať s povinnosťami na oboch stranách,
- prispievať k dosiahnutiu a zachovaniu jednoty EÚ 27 v rokovaniach o budúcich vzťahoch so Spojeným kráľovstvom.

Vo vzťahu k rokovaniam o budúcej spolupráci so Spojeným kráľovstvom možno očakávať, že budú ešte viac náročné ako rokovania o vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ. Politické vízie a ciele zadefinované v predkladanom materiáli predstavujú základ, z ktorého bude vláda SR vychádzať pri rokovaniach v rámci EÚ27. Dosiahnutie vytýčených cieľov bude závisieť v prvom rade od koordinácie a zladenia sa s ostatnými členskými štátmi EÚ a následne od interakcie s pozíciami britskej strany, ktoré v tejto chvíli nie sú známe. Vláda SR ako najväčšie riziko rokovaní vníma časový faktor, keďže prechodné obdobie sa končí k 31.12.2020 a dosiahnuť dohodu v takom krátkom čase bude extrémne náročné. Pokiaľ sa v tomto termíne nepodariť dosiahnuť dohodu a ani nedôjde k predĺženiu prechodného obdobia, dostaneme sa do situácie podobnej odchodu bez dohody (tzv. „no deal“), najmä vo vybraných oblastiach ako napr. obchod, doprava, justičná a policajná spolupráca a bezpečnosť. V niektorých oblastiach

existuje medzinárodnoprávna úprava v podobe multilaterálnych dohôd (napr. v rámci WTO, Rady Európy OSN, Haagskej konferencie pre medzinárodné právo súkromné a pod.), ktorá by sa v takom prípade začala aplikovať. Sú však aj oblasti, v ktorých by v prípade nedosiahnutia dohody nastalo právne vákuum, pričom takáto absencia by bola nežiaduca (napr. v oblasti bezpečnosti).

1. Obsahové priority SR v oblasti budúcich vzťahov so Spojeným kráľovstvom

Pri stanovení substantívnej stránky budúcich vzťahov EÚ so Spojeným kráľovstvom je potrebné vychádzať z Politickej deklarácie o rámci budúcich vzťahov. SR si zároveň stanovuje vlastné priority v oblastiach, ktoré spadajú do kompetencie členských štátov a nie sú pokryté v Politickej deklarácii o rámci budúcich vzťahov.

Podrobnejšie k jednotlivým okruhom budúcej spolupráce z pohľadu záujmov SR:

1. Ekonomické partnerstvo založené na Dohode o voľnom obchode – Pre SR ako krajinu s vysokou závislosťou ekonomiky na zahraničnom obchode a s výrazným obchodným prebytkom so Spojeným kráľovstvom je prioritou nastaviť budúce vzťahy tak, aby sa podmienky obchodnej výmeny nezhoršili, t.j. dosiahnuť ambiciózne obchodné partnerstvo podľa možnosti bez ciel, poplatkov, kvantitatívnych obmedzení a iných netarifných prekážok.

Takáto forma ekonomickej spolupráce však predpokladá z dôvodu ochrany konkurencieschopnosti podnikateľských subjektov rovnaké podmienky v oblasti sociálnej, pracovnej, environmentálnej, daňovej regulácie a pod., ako aj pravidiel hospodárskej súťaže a štátnej pomoci. SR má záujem na zachovaní čo najväčšej otvorenosti vzájomných obchodných vzťahov so Spojeným kráľovstvom. Najvhodnejším prostriedkom pre tento cieľ je uzavretie komplexnej a širokej dohody o voľnom obchode, po vzore dohody CETA, ktorá z pohľadu EÚ predstavuje model najmodernejšej a najkomplexnejšej dohody o voľnom obchode. Avšak oproti súčasnému modelu obchodnej výmeny, kedy je Spojené kráľovstvo súčasťou vnútorného trhu EÚ a Colnej únie EÚ bude predstavovať značne nižší stupeň ekonomickej spolupráce. Jednoznačne dôjde ku skomplikovaniu vzájomných obchodných vzťahov spojených hlavne s nárastom administratívnej záťaže a prebiehajúcich kontrol na vonkajšej hranici EÚ (colné a regulačné kontroly). Budúca dohoda by mala byť vzájomne výhodná s cieľom zachovania čo najotvorenejšieho prístupu na trhy. Podiel Spojeného kráľovstva na zahraničnom obchode SR v roku 2018 (podľa definitívnych údajov Štatistického úradu) predstavoval 2,8 % (12. najvýznamnejší obchodný partner SR), pričom pri vývoze predstavoval 4,5 % (8. najvýznamnejší vývozný partner) a pri dovoze 1,2 % (15. najvýznamnejší dovozný partner). SR dlhodobo dosahuje so Spojeným kráľovstvom aktívne obchodné saldo a vývozy SR sú takmer 4-násobne vyššie ako dovozy. Slovenský vývoz do Spojeného kráľovstva je silne

koncentrovaný do dvoch tovarových položiek, ktoré predstavujú zhruba 60 % vývozu - osobné automobily (45,9 %), televízne prijímače (14,5 %). Ďalšie najvýznamnejšie tovarové položky nášho vývozu do UK sú automobilové časti a súčiastky (4,8 %), vzduchotechnické zariadenia (3,0 %) a kotly na ústredné kúrenie (2,7 %). Pri nastavovaní budúcich obchodných vzťahov je pre SR prioritou zachovať bezbariérový vývoz týchto produktov na trh Spojeného kráľovstva. Koncentrácia SR vývozu do malého počtu vývozných položiek prináša riziko v prípade, ak by Spojené kráľovstvo v rámci nových obchodných vzťahov malo záujem pri týchto položkách o vyšší stupeň ochrany trhu ako doteraz. Na druhej strane platí, že automobilový a elektrotechnický priemysel sú sektory s vysokou elasticitou a rýchlo sa dokážu prispôbiť zmenám na trhoch. V oblasti slovenského dovozu zo Spojeného kráľovstva je portfólio položiek značne rozptýlené, čo nepoukazuje na významnú závislosť SR na dovoze niektorých položiek. Najvýznamnejšie dovozné položky sú osobné automobily (8,9 % dovozu), zlato (6,5 %), automobilové časti a súčiastky (6,4 %). V budúcnosti v súvislosti s nárastom výroby v nitrianskom závode Jaguar-Land Rover však možno očakávať nárast dovozu výrobných dielov pre automobily. Preto aj pri dovozných položkách bude pre SR dôležité zachovať ich prístup na trh EÚ.

V oblasti obchodno-ekonomického partnerstva, ktoré sa týka obchodnej výmeny agropotravinárskych komodít medzi SR a Spojeným kráľovstvom, má SR dlhodobu pozitívnu saldo platobnej bilancie v priemere na úrovni cca 20 mil. eur. Podiel Spojeného kráľovstva na našom exporte agropotravinárskych tovarov bol 2,08%, podiel Spojeného kráľovstva na našom importe týchto tovarov bol 0,84 %. Vývoz do Spojeného kráľovstva predstavuje cca 50-60 mil. eur, pričom hlavné komodity vývozu sú čokolády a syry, dovozné komodity sú rovnako čokoláda a whisky. Obchod v oblasti agropotravinárstva bude podliehať prísny sanitárnym a fytosanitárnym kontrolám, pričom sa dá predpokladať, že aj v rámci novej dohody o voľnom obchode budú v tomto segmente prijaté určité obmedzenia (napr. kvóty). To môže mať za následok negatívne sekundárne dopady na slovenský potravinársky trh. V závislosti od dohodnutého modelu usporiadania obchodnoprávných vzťahov s UK je potrebné zavedenie takých komplementárnych nástrojov colnej politiky, ktoré zabezpečia plynulý a bezproblémový tok tovaru medzi EÚ a UK, pri súčasnom zabezpečení finančných záujmov SR a EÚ a dodržaní štandardov bezpečnosti a ochrany. Uvedené si bude vyžadovať aj prijatie právneho rámca pre spoluprácu a vzájomnú administratívnu pomoc v colných otázkach. Vzhľadom na vyššie uvedené a berúc do úvahy skutočnosť, že colná únia patrí do výlučnej kompetencie EÚ a otázka prípadných kontrol na hraniciach si vyžaduje špecifický prístup v prvom rade zo strany priamo dotknutých členských štátov, konkrétnejšie priority v colnej oblasti si môže SR stanoviť v neskoršej fáze rokovaní v oblasti obchodnej politiky. SR tiež podporuje ochranu verejného zdravia a spotrebiteľa a boj proti obchodnému protekcionizmu. Predpokladá sa tiež spolupráca v digitálnej oblasti, v oblasti elektronického obchodu,

telekomunikácií a uľahčenie cezhraničného toku dát. Potrebné bude tiež zaistiť ochranu práv duševného vlastníctva s cieľom stimulovať inovácie a ekonomiku. Rovnako bude ambíciou dohodnúť na recipročnej báze bezbariérový prístup k verejnému obstarávaniu.

2. Služby a investície - SR očakáva ambiciózne a vyvážené dojednania s rešpektovaním regulačnej autonómie druhej strany, resp. s dobrovoľnou spoluprácou v oblasti regulácie, prístup na trh služieb v súlade s pravidlami prijímajúcej krajiny, pričom EÚ a Spojené kráľovstvo nebudú podliehať spoločnému regulačnému, súdnemu rámcu, ani spoločným orgánom dohľadu a kontroly. V oblasti služieb vzhľadom na otvorenosť podnikateľského prostredia v SR (EÚ) a Spojenom kráľovstve sa neočakáva výrazný nárast protekcionistických, či diskriminačných prekážok. Jednoznačne však dôjde k skomplikovaniu vzájomných obchodných vzťahov spojených s nárastom administratívnej záťaže, pretože od poskytovateľov služieb bude možné vyžadovať registráciu v prijímajúcej krajine (licencie, povolenia a pod.), rovnako ako v prípade poskytovateľov služieb z tretích krajín. Možno očakávať, že napriek uzavretiu dohody o voľnom obchode nebudú vzťahy medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v oblasti služieb také úzke ako doposiaľ. Ani dohoda o voľnom obchode nezabezpečí plnú liberalizáciu vzájomného obchodu tak, ako to je v prípade existujúceho jednotného vnútorného trhu EÚ. Hlavným prvkom dohôd o voľnom obchode za oblasť služieb totiž nie je vytvorenie jednotnejšieho spoločného regulačného rámca, ale individuálne neuplatňovanie výslovne diskriminačných alebo protekcionistických podmienok, umožnenie dočasného pohybu osôb pre podnikateľské účely, či prvky dobrovoľnej regulačnej spolupráce. Z tohto vyplýva, že obe strany budú mať vlastné predpisy, ktoré sa budú uplatňovať v jednotlivých sektoroch služieb. Poskytovanie služieb medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom bude komplikovanejšie a nákladnejšie. Prioritou SR v oblasti služieb je, aby dohoda bola ambiciózna, rozsiahla, vyvážená a na báze reciprocity pri zachovaní práva štátu/EÚ na regulačnú autonómiu. Dohoda by mala ísť nad rámec záväzkov vo WTO a mala by vychádzať z ambiciózných obchodných dohôd o voľnom obchode uzavretých v ostatnom období. Dohoda by mala mať podstatné sektorové krytie, pokrývajúc všetky spôsoby poskytovania služieb. Mala by obsahovať ustanovenia týkajúce sa prístupu na trh, nediskriminácie, či regulačné otázky (transparentnosť, efektívnosť, pravidlá pre regulačnú autonómiu, regulačná spolupráca).

3. Finančné služby - budúca spolupráca by mala zachovať finančnú stabilitu, integritu trhu a ochranu spotrebiteľov a investorov a férovú súťaž. SR je v oblasti poskytovania finančných služieb v pozícii tzv. hostiteľského členského štátu, čo znamená že finančné inštitúcie so sídlom v Spojenom kráľovstve pôsobia v SR prostredníctvom notifikácie bez potreby príslušného povolenia, pričom slovenské finančné inštitúcie možnosť pôsobenia v Spojenom kráľovstve takmer nevyužívajú. Budúce ekonomické partnerstvo by malo tiež upraviť podmienky, za ktorých bude umožnený pohyb kapitálu a platieb. Po odchode Spojeného

kráľovstva z EÚ budú jeho finančné inštitúcie môcť poskytovať finančné služby len na základe povolenia alebo súhlasu príslušného orgánu dohľadu, teda Národnej banky Slovenska v prípade SR. Režim povoloľovacieho konania je však už dnes čiastočne stanovený príslušnou legislatívou EÚ a SR, vrátane príslušných lehôt na rozhodnutie. Tento právny rámec umožňuje povoloľovacie konania, aj prostredníctvom spolupráce príslušných orgánov dohľadu, v prípade splnenia podmienok maximálne skrátiť a príslušné povolenia vydať promptne, čo umožňuje zachovať kontinuitu pri poskytovaní finančných služieb. V krátkosti možno zhodnotiť, že oblasť finančných služieb je v Európskej únii (vo všetkých členských štátoch) prevažne upravovaná jednotnou európskou legislatívou - právny rámec finančných trhov je v súčasnosti z väčšej časti tvorený nariadeniami EÚ a výkon dohľadu nad finančným trhom je koordinovaný prostredníctvom európskych orgánov dohľadu (ESMA, EIOPA a EBA) a efektívne opatrenia na minimalizáciu dopadov brexitu by mali byť prijímané primárne na úrovni EÚ. V niektorých oblastiach, najmä pokiaľ ide o základnú infraštruktúru trhu, však už príslušné opatrenia ohľadne ekvivalentnosti prijaté boli.

4. Rovnaké podmienky pre ekonomických operátorov (level playing field) – táto otázka je kľúčovou podmienkou pre uzavretie Dohody o voľnom obchode, bez dostatočných záruk pre ekonomických operátorov dohoda o voľnom obchode nemôže vzniknúť. Geografická blízkosť Spojeného kráľovstva znamená, že zdieľame spoločný priestor, ktorý je potrebné chrániť. Budúce vzťahy bude nevyhnutné založiť na otvorenej a spravodlivej hospodárskej súťaži v oblasti štátnej pomoci, konkurencieschopnosti, sociálnej a zamestnaneckej legislatívy, životného prostredia, zmeny klímy a príslušných daňových záležitostiach. V oblasti sociálnych, environmentálnych a daňových záväzkov je potrebné zachovať neregresný prístup, t. j. zotrvať na existujúcich medzinárodných štandardoch, prípadne podľa potreby ich ešte posilniť. V daňovej oblasti bude potrebné so Spojeným kráľovstvom dohodnúť a implementovať najmä princíp dobrého spravovania ("good governance") a uplatňovanie spoločných štandardov najmä v oblasti výmeny informácií o príjmoch, o finančných účtoch, o záväzných stanoviskách, o správach podľa jednotlivých krajín (CBCR), o konečných užívateľoch výhod, ako aj o potenciálne škodlivých, resp. agresívnych daňových schémach; zároveň aj v oblasti praktík proti vyhýbaniu sa plneniu daňových povinností (anti-tax avoidance) a mechanizmov na riešenie daňových sporov. So Spojeným kráľovstvom bude potrebné dohodnúť a implementovať aj verejný CBCR finančných (credit) inštitúcií, ako aj investičných spoločností. V neposlednom rade bude nevyhnutné nastaviť mechanizmus monitorovania dodržiavania uvedených pravidiel. Strany zväžia presnú povahu záväzkov v príslušných oblastiach so zreteľom na rozsah a hĺbku budúcich vzťahov, pričom tieto záväzky by mali spájať príslušné nástroje Spojeného kráľovstva a EÚ.

5. Mobilita - v budúcnosti nebude možný voľný pohyb osôb, pričom vzájomné vzťahy budú založené na princípe nediskriminácie a reciprocity, predpokladá sa spolupráca v oblasti koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia, strany ďalej zachovajú bezvízový styk na krátkodobé návštevy. Cieľom SR bude v rokovaníach o budúcich vzťahoch presadzovať čo najširšie uplatňovanie práv na mobilitu občanov a prístup občanov na trh práce a zamestnanosti. V oblasti vzájomného zamestnávania je nutné prikladať najväčší význam predchádzaniu akejkoľvek diskriminácie medzi pracovníkmi podľa štátnej príslušnosti pokiaľ ide o zamestnanie, odmeňovanie (minimálna mzda) a ďalšie pracovné podmienky (napr. maximálna dĺžka pracovného času a minimálny čas odpočinku, BOZP, podmienky náboru pracovníkov cez agentúry dočasného zamestnávania a podmienky zamestnávania tehotných žien a mladých ľudí). V rámci dohody o mobilita bude nutné prednostne prihliadať na úpravu vzťahov v sociálnom zabezpečení, ktoré by sa mali riadiť princípmi rovnosti zaobchádzania, zásadou sčítania dôb poistenia, zásadou uplatňovania jednej legislatívy, export dávok. Východiskové zásady zabezpečia sociálne istoty občanom SR v Spojenom kráľovstve, predchádzanie zneužívaniu sociálneho systému v SR a Spojenom kráľovstve, nelegálnemu zamestnávaniu a tzv. sociálnemu dumpingu. V tejto súvislosti je dôležité, aby dohoda potvrdila spoluprácu medzi príslušnými inštitúciami sociálneho zabezpečenia. V rámci budúceho pohybu osôb a s cieľom uľahčiť ďalšiu mobilitu pracovníkov medzi jednotlivými krajinami považuje SR tiež za potrebné prijať vhodné opatrenia aj na zachovanie nárokov zo súkromného dôchodkového zabezpečenia ako sú zamestnanecké dôchodkové schémy resp. iné doplnkové dôchodkové schémy. V rámci budúcich vzťahov bude SR klásť dôraz aj na dojednania v oblasti rodinného práva, nad rámec Haagskych dohovorov a to najmä z hľadiska existencie početných manželských a rodinných vzťahov medzi občanmi SR/EÚ a Spojeného kráľovstva.

6. Doprava - v budúcnosti dôjde k ukončeniu prístupu na voľný trh cestnej a leteckej dopravy (na rozdiel od námornej), rozsah prístupu na trh bude limitovanejší, keďže nebude môcť kopírovať členstvo v EÚ, ani nemožno zachovať status quo pre prevádzkovateľov. Budúca spolupráca sa bude týkať všetkých oblastí dopravy vrátane letectva (strany budú rešpektovať Komplexnú dohodu o leteckej doprave), cestnej dopravy (bude porovnateľný prístup na trh pre osobnú a nákladnú dopravu, zabezpečená ochrana spotrebiteľov), železničnej dopravy (cezhraničný železničný servis, uľahčenie železničných prepojení na trase Belfast - Dublin a v Eurotuneli popod Lamanšský prieliv), námornej dopravy (prepojenie v oblasti osobnej a námornej prepravy by malo byť podoprené medzinárodnoprávnym rámcom, strany si vzájomne zabezpečia prístup na trh pre služby medzinárodnej námornej dopravy). Cieľom SR je, aby dopravné otázky boli riešené paralelne s vyjednávaním dohody o voľnom obchode. V oblasti leteckej dopravy SR trvá na uzavretí separátnej komplexnej leteckej dohody. SR uprednostňuje, aby cestná doprava bola súčasťou dohody o voľnom obchode, avšak zastávame názor, že cestná doprava by mala byť v čo najväčšej miere liberalizovaná. Ak by sa mal v rámci tejto dohody

vytvoriť systém kvót, ktorý by reguloval počty povolení na prepravu pre jednotlivé štáty, SR by uprednostňovala uzavretie samostatnej dohody v oblasti cestnej dopravy. SR v oblasti železničnej dopravy, vodnej dopravy a telekomunikácií a poštových služieb neidentifikovala priority pre nadchádzajúce rokovania.

7. Spolupráca v zahraničnopolitickej oblasti a konzulárna ochrana občanov SR v Spojenom kráľovstve - SR a Spojené kráľovstvo sa tešia historicky veľmi dobrej úrovni bilaterálnych vzťahov, ktoré bude v našom záujme zachovať a naďalej rozvíjať aj po odchode Spojeného kráľovstva z EÚ. Záujmom SR bude pokračovať v rozvíjaní obojstranne užitočnej spolupráce a nadštandardných bilaterálnych vzťahov a naďalej spolupracovať v zahraničnopolitických, bezpečnostných a obranných otázkach a tiež v rámci medzinárodných organizácií, predovšetkým v Severoatlantickej aliancii. Spojenectvo so Spojeným kráľovstvom ako kľúčovým bilaterálnym partnerom, spojencom v rámci NATO, stálym členom Bezpečnostnej rady OSN a jadrovou mocnosťou je pre SR mimoriadne dôležité. Perspektívna bude aj spolupráca so Spojeným kráľovstvom ako tretou krajinou v oblasti ochrany ľudských práv, v humanitárnych otázkach a v otázkach rozvojovej spolupráce (napr. vo vybraných platformách ako post-Cotonou proces, resp. so Spojeným kráľovstvom ako s pozorovateľom, prípadne vytvorenie špecifickej formy spolupráce).

V oblasti zahraničnej politiky SR podporí ambicióznu, úzku a trvalú spoluprácu v zahraničnopolitických vzťahoch s cieľom posilňovať medzinárodný mier a bezpečnosť a to aj prostredníctvom medzinárodných organizácií ako napr. OSN a NATO, riešiť základné príčiny globálnych hrozieb ako terorizmus alebo nelegálna migrácia a chrániť svojich občanov pred vonkajšími hrozbami vrátane nových, resp. vznikajúcich hrozieb, predchádzať konfliktom. SR má spolu s ostatnými členskými štátmi EÚ záujem podporovať trvalo udržateľný rozvoj a odstránenie chudoby a budú aj naďalej pokračovať v realizácii cieľov OSN pre trvalo udržateľný rozvoj a viesť pravidelné štruktúrované konzultácie a tematický dialóg, spolupracovať v oblasti sankcií, operácií a misií (v oblasti civilnej, vojenskej a tiež v oblasti krízového manažmentu), vysielania obranných kapacít, výmeny spravodajských informácií, ďalej v oblasti vesmírnej, rozvojovej a kybernetickej spolupráce, tiež v agende civilnej ochrany a výmeny utajovaných i neutajovaných informácií. Pre SR je prioritou, aby dohoda o spolupráci EÚ - Spojené kráľovstvo neobmedzovala bilaterálne vzťahy členských štátov EÚ so Spojeným kráľovstvom. SR tiež podporuje spoluprácu v nasledujúcich oblastiach globálneho významu: zmena klímy, trvalo udržateľný rozvoj, cezhraničné znečistenie.

Pokiaľ ide o konzulárne služby poskytované občanom SR v Spojenom kráľovstve, z hľadiska výkonu konzulárnych činností bude konzulárna služba poskytovať po odchode Spojeného kráľovstva z EÚ konzulárne funkcie a konzulárnu ochranu občanov SR na britskom

teritóriu na základe Viedenského dohovoru o konzulárnych stykoch, práva EÚ a zákona o zahraničnej službe, vrátane konzulárnej asistencie pri prípadoch návratov zraniteľných skupín občanov SR zo Spojeného kráľovstva do vlasti. Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR priebežne vyhodnocuje objem a trendy jednotlivých konzulárnych agend na ZÚ Londýn (avšak aj na ZÚ Dublin, vzhľadom na výkon niektorých konzulárnych agend vo vzťahu k občanom SR v Severnom Írsku), ako aj počty dožiadaní klientov konzulárnej služby v otázkach spojených s brexitom, pričom bude pružne reagovať na prípadný nárast agendy v kontexte návrhu na personálne posilnenie konzulárnych úsekov ZÚ Londýn, prípadne ZÚ Dublin. Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, osobitne konzulárny odbor a konzulárne úseky ZÚ Londýn a ZÚ Dublin, budú naďalej súčinní v kontexte informačnej kampane v post-brexitovom období v súlade s požiadavkami ostatných rezortov vlády SR a inštitúcií.

8. Spolupráca v oblasti bezpečnosti a obrany - z pohľadu SR je potrebné venovať tejto téme náležitú pozornosť, nakoľko ide o dôležitú oblasť významnú jednak z pohľadu vnútroštátnych záujmov, z európskeho hľadiska a taktiež i svojim medzinárodným dosahom. Cieľom je dosiahnuť rozsiahle, komplexné a vyvážené partnerstvo, ktoré zaistí bezpečnosť občanov vzhľadom na geografickú blízkosť a aktuálne hrozby vrátane závažných medzinárodných zločinov, terorizmu, kybernetických útokov, šírenia dezinformácií, hybridných útokov a narušenia medzinárodného poriadku. Pre SR je prioritou, aby budúce partnerstvo rešpektovalo zvrchovanosť Spojeného kráľovstva a autonómiu EÚ, ako aj bilaterálne vzťahy členských štátov EÚ so Spojeným kráľovstvom, pričom strany budú zároveň podporovať svetovú bezpečnosť, prosperitu a účinný multilateralizmus podložené spoločnými zásadami, hodnotami a záujmami. SR predpokladá úzku formu ďalšej spolupráce aj v oblasti Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) EÚ a Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) EÚ. Z pohľadu SZBP bude SR ako členský štát presadzovať, aby sa v rámci EÚ iniciovali rokovania o bilaterálnej dohode o rámcovej spolupráci v tejto oblasti. To sa týka tiež výmeny spravodajských informácií a prípravy sankčných režimov voči tretím krajinám. SR má taktiež záujem o spoluprácu a nové formy partnerstva v oblasti vnútornej bezpečnosti v snahe účinne pokračovať v boji proti terorizmu a medzinárodnému zločinu. Strany budú spolupracovať aj v oblasti výmeny údajov, pričom sa zhodujú na zavedení opatrení reagujúcich na vyvíjajúce sa hrozby, terorizmus a závažnú kriminalitu, vyšetrovanie, stíhanie a dosiahnutie verejnej bezpečnosti. SR má záujem o úzku spoluprácu v oblasti SBOP EÚ ako integrálnej súčasti SZBP EÚ, obranného priemyslu, projektov, výmeny spravodajských informácií, kybernetickej obrany, a vojenských misií a operácií. Spojené kráľovstvo by malo mať možnosť participovať v misiách a operáciách SBOP ako tretia krajina (dôležitá je výmena informácií počas plánovacieho procesu, ktorá by mala byť v súlade s príspevkom Spojeného kráľovstva) a úzko spolupracovať v oblasti cvičení krízového manažmentu EÚ. Dôležité je zachovanie spolupráce

v relevantných existujúcich a budúcich projektoch Európskej obrannej agentúry (EDA) prostredníctvom Administratívnej dohody a účasť oprávnených entít Spojeného kráľovstva v spoločných obranných projektoch. V kontexte rozvoja spôsobilostí, v súlade s doterajšími stanoviskami a pozíciami SR, ako priorita pre vyjednávanie so Spojeným kráľovstvom je zabezpečenie možnosti účasti subjektov Spojeného kráľovstva (a tretích krajín vo všeobecnosti) na projektoch podporovaných Európskym obranným fondom (EDF). SR aj naďalej trvá na potrebe čo najrýchlejšieho prijatia právneho rámca (Rozhodnutia Rady) pre účasť tretích krajín (vrátane Spojeného kráľovstva) v projektoch PESCO. Dôležitou témou spolupráce so Spojeným kráľovstvom je zachovanie participácie v oblasti vojenskej mobility a harmonizácie súvisiacich procesov aj vo vzťahu k misiám a operáciám SBOP. SR zároveň kladie dôraz aj na zachovanie a rozvoj bilaterálnych vzťahov, čo bude možné dosiahnuť prostredníctvom akreditovaných úradov pridelených obrany a zabezpečovania výmeny informácií. Pri úprave budúcich vzťahov so Spojeným kráľovstvom bude potrebné brať do úvahy súčasné štandardy spolupráce s tretími krajinami s voľným pohybom osôb, ktoré sú v Schengene a s neschengenskými krajinami. Zároveň bude potrebné prihliadať na záruky pri ochrane ľudských práv s ohľadom na participáciu Spojeného kráľovstva na Európskom dohovore o ochrane ľudských práv, resp. úroveň ochrany údajov. Rokovania o budúcich vzťahoch by mali brať do úvahy aj súčasný stav implementácie prístupu do databáz Spojeného kráľovstva, ktoré nesprístupnilo v plnom rozsahu.

9. Policajná spolupráca - problematika nadnárodného organizovaného zločinu sa stala v poslednom období mimoriadne závažným globálnym problémom. Tento fenomén vo svojich najrôznejších podobách (nedovolený obchod s omamnými a psychotropnými látkami, so zbraňami, obchodovanie s ľuďmi s cieľom ich zneužívania, pranie špinavých peňazí, počítačová kriminalita, korupcia, organizovaná nelegálna migrácia, atď.) má vzhľadom na svoj rozsah vysoko nebezpečnú povahu. SR má záujem o zefektívnenie spolupráce so Spojeným kráľovstvom, a to uzatvorením novej dohody o policajnej spolupráci, ktorá by upravovala všetky relevantné oblasti vzájomnej policajnej spolupráce. Ďalšia z výziev budúcej policajnej spolupráce medzi SR a Spojeným kráľovstvom bude pokračovanie pátrania po osobách a veciach. Pokiaľ ide o informácie, ktoré boli doposiaľ vymieňané prostredníctvom Národnej ústredne SIRENE cez Schengenský informačný systém, tieto budú opätovne presunuté na Národnú ústredňu INTERPOL. Na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania teroristických trestných činov a závažnej trestnej činnosti SR podporuje potrebu uzatvorenia dohody na úrovni EÚ medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom o výmene a spracovaní údajov z osobného záznamu o cestujúcom (PNR) leteckými dopravcami, ktorá je potrebná k zabezpečeniu jednotného postupu členských štátov EÚ pri prenose údajov. Spoločnou prioritou členských štátov EÚ je uzatvorenie zmluvy medzi Europolom a Spojeným kráľovstvom o ďalšom využívaní siete SIENA. Jedným z efektívnych nástrojov bilaterálnej spolupráce

policajných bezpečnostných zložiek bude aj naďalej inštitút policajných pridelenčov. SR tiež považuje za dôležité prerokovať a zmluvne zabezpečiť spoluprácu EÚ so Spojeným kráľovstvom v oblasti boja proti hrozbám z chemických, biologických, rádioaktívnych a jadrových materiálov.

10. Justičná spolupráca - v oblasti justičnej spolupráce je potrebné brať do úvahy, že ide o komplexnú tému citelne sa dotýkajúcu každodenného života občanov a podnikateľov v oblastiach občianskeho, rodinného, obchodného a trestného práva (vynútitelnosť práva, výkon rozhodnutí, starostlivosť o deti, vymáhanie výživného, právna pomoc, extradícia, zatýkací rozkaz, výmena informácií z registra trestov – ECRIS a pod.). Otázky justičnej spolupráce z hľadiska možnosti uzatvárania, resp. prístúpenia k medzinárodným zmluvám z veľkej časti patria do výlučnej vonkajšej právomoci EÚ, čo obmedzuje možnosť členských štátov uzatvárať a revidovať bilaterálne dohody a pristupovanie k multilaterálnym dohodám. Pokiaľ by nedošlo k uzatvoreniu resp. k prístúpeniu k relevantným dohovorom, vo vzťahu k občanom EÚ a európskym firmám v Spojenom kráľovstve, došlo by k zníženiu právnej ochrany, ktorá bude oproti existujúcemu stavu poskytovaná len v obmedzenom rozsahu na báze existujúcich medzinárodných dohovorov (napr. príslušné dohovory prijaté v rámci Haagskej konferencie pre medzinárodné právo súkromné, dohovory prijaté na pôde Rady Európy a pod.). Vzhľadom na početnú slovenskú komunitu žijúcu v Spojenom kráľovstve je záujmom vlády SR, aby so Spojeným kráľovstvom zostalo zachovaných čo najviac existujúcich mechanizmov všade tam, kde to bude s treťou krajinou možné, aby sa dosiahla efektívna úroveň ochrany občanov a podnikateľov. Úprava budúcich vzťahov by sa mala týkať aj oblastí, ktoré nesúvisia výlučne s obchodom, t.j. mala by sa vzťahovať aj na oblasť slobody, bezpečnosti a spravodlivosti - a to minimálne na všetky významné inštitúty civilnej a trestnej spolupráce. Mala by obsahovať primerané riešenie otázky zohľadňovania judikatúry SD EÚ pri aplikácii budúcich nástrojov. Rovnako by sa mala týkať aj niektorých praktických inštitucionálnych štruktúr v oblasti vnútra a spravodlivosti, ako napr. Európska justičná sieť, Eurojust či Europol (pri ostatných dvoch už existujú precedensy napr. s USA). Spojené kráľovstvo ako neschengenský tretí štát nebude členom Europolu a Eurojustu, avšak určitá obmedzená spolupráca prichádza do úvahy, napr. v podobe styčného dôstojníka.

11. Energetika - v budúcnosti Spojené kráľovstvo vystúpi z jednotného trhu EÚ s elektrinou a plynom, pričom nebude môcť mať rovnaké práva ako členské štáty, v tejto súvislosti bude potrebné zabezpečiť rovnaké podmienky, najmä pokiaľ ide o prístup na trh, nediskrimináciu, požiadavky na ochranu životného prostredia a klimatických záväzkov, zároveň bude záujmom zabezpečiť efektívne využívanie prepojení elektrizačných sústav a plynárenských sietí a vytvoriť efektívny mechanizmus spolupráce medzi prevádzkovateľmi týchto sústav a sietí, strany ďalej podporia dodávky čistej, bezpečnej a nákladovo racionálnej elektriny a plynu cez

konkurencieschopný trh a nediskriminačný prístup k sieťam, v oblasti civilnej jadrovej energie strany uznávajú dôležitosť jadrovej bezpečnosti a nešírenia, strany budú tiež spolupracovať medzi svojimi inštitúciami (spoločenstvo EURATOM a príslušné britské orgány) a tiež na pôde MAAE. Prioritou SR v oblasti jadrovej energetiky by mala byť dohoda, ktorá na báze reciprocity zachová výhody vzájomnej výmeny skúseností a uľahčí spoluprácu slovenských a britských firiem v tejto oblasti, ktorá sa vyznačuje vysokým stupňom odbornosti a relatívne úzkou základňou špecializovaných firiem. Z pohľadu SR bude mať odchod Spojeného kráľovstva z EÚ negatívny dopad na pozíciu skupiny projadrových krajín na pôde EÚ, pričom táto skupina stratí významný hlas. V hospodárskej oblasti existovala spolupráca slovenských a britských firiem, pričom niektoré britské spoločnosti sa podieľali na aktivitách vyradovania JE V-1. SR ako krajina s rozvinutou jadrovou energetikou má preto i naďalej záujem na rozvoji vzájomných vzťahov v tejto oblasti. Prioritou Spojeného kráľovstva je zabezpečiť kontinuitu a plnú spoluprácu s ostatnými krajinami EÚ v otázkach jadrovej energetiky a súčasne zachovať čo najviac výhod plynúcich pre britské firmy prostredníctvom tejto spolupráce aj v budúcom období. Ciele britskej vlády po brexite v oblasti mierového využívania jadrovej energie sú zamerané na: úzku spoluprácu s krajinami EÚ v oblasti vedy a výskum vrátane spoločného európskeho projektu termonukleárneho experimentálneho reaktora (ITER); kontinuitu v obchodných dohodách jadrového priemyslu; zabezpečenie prístupu k výmene skúseností v rámci vyradovania JE; spoluprácu so spoločenstvom EURATOM v oblasti jadrovej bezpečnosti.

12. Kultúra - SR víta, že politická deklarácia prikladá osobitný zreteľ aj na oblasť autorských práv. Jednotný digitálny trh EÚ má cezhraničný charakter, aj pokiaľ ide o aspekt uplatňovania autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom. Oblasť autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom, ako aj ďalších oblastí práva duševného vlastníctva je v značnej miere rámcovo upravená na úrovni medzinárodného práva a Spojené kráľovstvo je podobne ako ostatné krajiny EÚ vrátane Slovenskej republiky zmluvnou stranou medzinárodných zmlúv v gescii Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO, v rámci štruktúr OSN) a Svetovej obchodnej organizácie (WTO). Tieto medzinárodné zmluvy zmieňuje aj politická deklarácia ako minimálny štandard, ktorý zachová stabilnú úroveň vzťahov v tejto oblasti. Politická deklarácia prikladá osobitný zreteľ na tie práva, ktoré sú v práve EÚ podrobnejšie rozpracované (napr. právo autora na odmenu pri ďalšom predaji diela výtvarného umenia), alebo majú charakter *sui generis* práv regulovaných iba v práve EÚ (napr. právo k databázam). Medzinárodná diskusia o týchto témach na pôde WIPO zatiaľ nie je natoľko komplexná, že by sa v dohľadnej dobe dalo očakávať uzavretie špeciálnej medzinárodnej zmluvy k týmto právam. Pokiaľ ide o osobitnú problematiku tzv. vyčerpania práv (zánik práva autora udeliť súhlas na verejné rozširovanie originálu alebo rozmnoženiny diela okamihom prvého oprávneného prevodu vlastníckeho práva k originálu alebo rozmnoženine diela), tá začína byť aj v oblasti

autorského práva značne fragmentovaná. Je preto dôvod sa domnievať, že práve v týchto oblastiach dôjde časom k istým odlišnostiam medzi právom EÚ a Spojeného kráľovstva. SR je pripravená v prípade potreby podporiť vytvorenie zmluvného rámca spolupráce medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v týchto oblastiach. V oblasti mediálneho práva a audiovizízie je hlavnou otázkou v súvislosti s odchodom Spojeného kráľovstva uplatnenie ustanovení vyplývajúcich zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na spoločnosti so sídlom v Spojenom kráľovstve. Z pohľadu SR bude potrebné sústrediť sa najmä na úpravu, ktorá by regulovala prístup spoločností so sídlom v Spojenom kráľovstve na jednotný európsky audiovizuálny trh, reguláciu započítavania ich audiovizuálnych mediálnych služieb do kvót pre európsku produkciu, ako aj na ochranu spotrebiteľa napríklad v oblasti ochrany maloletých pred nevhodnými obsahmi. Otvorenou otázkou je aj zabezpečenie nástrojov na reguláciu spoločností pôsobiacich v Spojenom kráľovstve v súvislosti s audiovizuálnymi mediálnymi službami a platformami na zdieľanie videí poskytovanými na jednotnom trhu EÚ. Ďalšie otázky súvisiace s oblasťou médií a audiovizízie by mohli byť prerokúvané na multilaterálnej úrovni alebo v rámci fór za účasti kľúčových subjektov, a to najmä za účelom zabezpečenia spravodlivej hospodárskej súťaže a vzájomnej výmeny informácií a skúseností. Jedným z efektívnych nástrojov, prostredníctvom ktorého by bolo možné nepriamo dosiahnuť dodržiavanie ustanovení smernice o audiovizuálnych mediálnych službách zo strany Spojeného kráľovstva, je program Kreatívna Európa zameraný na podporu kultúrnych, kreatívnych a audiovizuálnych projektov v EÚ, pričom Spojené kráľovstvo prejavilo záujem v programe naďalej zotrvať aj v prípade odchodu z EÚ. Podľa aktuálneho návrhu nariadenia o ustanovení programu Kreatívna Európa na roky 2021 až 2027 budú môcť tretie krajiny participovať na programe, avšak budú musieť dodržiavať ustanovenia smernice o audiovizuálnych mediálnych službách.

13. Ochrana osobných údajov - v oblasti ochrany osobných údajov SR podporuje úpravu výmeny osobných údajov so Spojeným kráľovstvom aj v rámci budúcich vzťahov. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť skutočnosť, že na Spojené kráľovstvo sa bude nazeráť ako na tretiu krajinu. V každom prípade je potrebné zabezpečiť prenos osobných údajov v súlade s predpismi EÚ v tejto oblasti, a to najmä nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov a smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV. Tieto právne predpisy upravujú možnosť prijať na prenos

rozhodnutie o primeranosti pre Spojené kráľovstvo, ktoré však prijíma Európska komisia. Európska komisia pri prijímaní spolupracuje s dozornými orgánmi na ochranu osobných údajov. V tejto veci bude Úrad na ochranu osobných údajov SR (ďalej len „ÚOOÚ SR“) úzko spolupracovať aj s Európskym výborom pre ochranu údajov (ďalej len „EDPB“), ktorého expertné skupiny skúmajú návrh rozhodnutia o primeranosti predložený Európskou komisiou. V rámci EDPB sa bude ÚOOÚ SR spoločne a jednotne vyjadrovať aj k návrhom dohody o výmene PNR informácií o cestujúcich, prípadne iným dohodám, ktorých časťou je výmena/prenos osobných údajov.

14. Verejné obstarávanie - strany si budú navzájom poskytovať príležitosti nad rámec záväzkov vyplývajúcich z Dohody o vládnom obstarávaní. Z pohľadu SR bude najmä potrebné zabezpečiť obojstranne výhodné a vyvážené podmienky prístupu hospodárskych subjektov z oboch krajín na „trhy verejného obstarávania“. Základom v oblasti verejného obstarávania je, aby zmluvné strany pristúpili k podpisu Dohody o vládnom obstarávaní WTO (GPA). S ohľadom na zámer Spojeného kráľovstva pristúpiť na Dohodu o vládnom obstarávaní WTO (GPA), by si zmluvné strany mali v oblastiach vzájomného záujmu poskytnúť vzájomné príležitosti v ich trhoch verejného obstarávania nad rámec ich záväzkov vyplývajúcich z GPA, a to bez predpojatosti voči ich domácim pravidlám pre ochranu ich základných bezpečnostných záujmov. Zmluvné strany by sa tiež mali zaviazat' ku GPA štandardom zabezpečujúcim transparentnosť trhových príležitostí, pravidiel verejného obstarávania, procedúr a praktík. Na základe týchto štandardov by zmluvné strany mali riešiť riziko arbitrárneho postupu pri pridelení zákaziek a umožniť nápravy a revízne postupy vrátane ich predloženia pred súdne authority.

15. Inštitucionálny rámec - budúce vzťahy budú zastrešené inštitucionálnym rámcom pokrývajúcim jednotlivé kapitoly spolupráce a súvisiace špecifické oblasti s tým, že presná právna forma bude určená na základe formálnych rokovaní, strany môžu v prípade potreby ustanoviť osobitné riadiace a kontrolné mechanizmy v jednotlivých oblastiach, z formálneho hľadiska by zastrešujúci inštitucionálny rámec mohol mať podobu dohody o pridružení, strany sa zároveň s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie budúcich vzťahov zhodujú, že budú viesť pravidelný dialóg a zavedú pevné, efektívne a účinné opatrenia pre riadenie, dohľad a vykonávanie budúcich dohôd a na riešenie sporov pri plnom rešpektovaní svojich vlastných právnych poriadkov.

Procesné postupy pri dojednávani budúcich vzťahov so Spojeným kráľovstvom

Koordinačný mechanizmus na úrovni EÚ

Koordinačný proces na úrovni EÚ bude identický s procesnými postupmi počas rokovaní o vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ. Dohľad nad negociačným procesom bude mať Európska rada a Rada pre všeobecné záležitosti (GAC), ktorá prijme negociačné smernice, ktorými sa bude riadiť vzťah medzi Radou a vyjednávačom EÚ a ktoré stanovia mandát pre rokovania so Spojeným kráľovstvom. Rada vymenuje Európsku komisiu za vyjednávača EÚ. Členom vyjednávacieho tímu bude predstaviteľ predsedníckej krajiny. Na rokovaniach budú prítomní aj zástupcovia predsedu Európskej rady. Vyjednávač bude pravidelne informovať Európsku radu, Radu a Európsky parlament. V období medzi zasadnutiami Európskej rady bude dozeráť Rada a Výbor stálych predstaviteľov s pomocou pracovnej skupiny so stálym predsedom, aby boli rokovania vedené v súlade so schválenými usmerneniami Európskej rady a smernicami Rady a na rokovania poskytnú usmernenie vyjednávačovi EÚ. Zástupcovia EÚ 27 (šerpovia/stáli predstavitelia) sa zapoja do prípravy Európskej rady podľa potreby. Na takéto prípravné stretnutia budú pozvaní zástupcovia Európskeho parlamentu. Vyjednávač EÚ bude pravidelne informovať Európsky parlament. Predsedníctvo bude pripravené informovať Európsky parlament pred a po každom zasadnutí Rady pre všeobecné záležitosti. Predseda Európskeho parlamentu vystúpi pred zasadnutiami Európskej rady. Zostane zachovaný aj formát pracovnej skupiny Rady EÚ, ktorá bude pripravovať zasadnutia Výboru stálych predstaviteľov a Rady pre všeobecné záležitosti (GAC). Pracovná skupina bude pokračovať v činnosti súbežne so začiatkom rokovaní Európskej komisie so Spojeným kráľovstvom. Pracovná skupina bude mať stáleho predsedu z Generálneho sekretariátu Rady (nie v gescii predsedníctva) a bude slúžiť ako platforma pre informovanie o priebehu a výsledkoch rokovaní s prípravou usmernení pre tieto negociácie so Spojeným kráľovstvom. Za každý členský štát bude v skupine jeden stabilný člen a jeden expert pre konkrétnu aktuálne prerokúvanú oblasť.

Vnútroštátny koordinačný mechanizmus SR

V súvislosti s nastavením procesného mechanizmu na úrovni Európskej únie je potrebné zachovať existujúcu štruktúru a stály charakter vnútroštátnej koordinácie SR v podobe Medzirezortnej koordinačnej skupiny. Jej úlohou bude koordinovať postup rezortov pri príprave pozícií a stanovísk SR v priebehu negociačného procesu. SR musí počas rokovaní vystupovať jednotne, čo si vyžiada koordinovanú a efektívnu prípravu. Bude nutná aktívna participácia všetkých rezortov (na rokovaniach, formovaní stanovísk SR, príprave podkladov), pružná spolupráca a komunikácia na národnej úrovni a poskytovanie maximálnej súčinnosti národnému koordinátorovi – Ministerstvu zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Podrobnejšie sú právomoci Medzirezortnej koordinačnej skupiny stanovené v jej štatúte, ktorý je súčasťou predkladaného materiálu.